

سوره فصلت

جزء: ۲۴ و ۲۵

شماره: ۴۱

ترتیب نزول: ۶۱

محل نزول: مکه

تعداد آیه: ۵۴

ahlolbait.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش
همیشگی.

سوره فصلت (۴۱)

جزء ۲۵

ب

ح (۱)

تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

این کتابی است نازل شده از سوی خدا که رحمتش بی اندازه

و مهربانی اش همیشگی است. (۲)

كِتَابٌ فَصَّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

کتابی است که آیاتش در نهایت روشنی بیان شده است، [به زبانی]

فصیح و گویا برای مردمی که اهل معرفت و آگاهی‌اند؛ (۳)

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

مژده دهنده و بیم دهنده است. ولی بیشتر آنان [از این دریای

معارف] روی گرداندند و به گوش [جان] نمی شنوند. (۴)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ
وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْ إِنَّنَا عَامِلُونَ

و گفتند: دل های ما از [درک] حقایقی که ما را به آن می خوانی در پوشش های
سختی است، و در گوش های ما سنگینی است، و میان ما و تو پرده ای وجود دارد،
بنابراین تو کار خود را انجام بده و ما هم کار خود را انجام می دهیم. (۵)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ
فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ

بگو: من بشری مانند شما هستم، [نه از جنسی دیگر که سختم را نفهمید] به من وحی می شود که معبود شما فقط معبود یکتاست، پس [با دوری از افراط و تفریط] به سوی او رو کنید، و از او آمرزش بخواهید، و وای بر مشرکان؛ (۶)

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

همانان که زکات نمی دهند و آخرت را انکار می کنند. (۷)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

بی تردید کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام

داده‌اند، برای آنان پاداشی همیشگی است. (۸)

قُلْ أَيْنَكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ
وَتَجْعَلُونَ لَهُ أُنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

بگو: آیا شما به کسی که زمین را در دو روز آفرید، کفر می ورزید، و برای او
همتایانی قرار می دهید؟! [ساحت مقدسش از این پیرایه ها پاک است] آن
[توانمندی که زمین را آفرید] پروردگار جهانیان است. (۹)

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا
أَفْوَاطَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ

و در روی زمین کوه های استواری پدید آورد، و در آن منافع فراوانی آفرید و
رزق [روزی خوارانش] را در آن به مدت چهار دوره [بهار، تابستان، پاییز و
زمستان] تقدیر کرد [آن هم] یکسان و به اندازه برای خواهندگان. (۱۰)

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ
 ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

آن گاه آهنگ آفرینش آسمان کرد، در حالی که به صورت دود بود،
 پس به آن و به زمین گفت: خواه یا ناخواه بیایید. آن دو گفتند:
 فرمانبردار آمدیم. (۱۱)

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ
أَمْرًا ۗ وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ۗ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

پس آنها را در دو روز به صورت هفت آسمان به انجام رسانید [و محکم و استوار ساخت]، و در هر آسمانی کار آن را وحی کرد، و آسمان دنیا را با چراغ هایی آرایش دادیم و [از استراق سمع شیطان ها] حفظ کردیم، این است اندازه گیری توانای شکست ناپذیر و دانا. (۱۲)

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ
وَتَمُودَ

اگر روی گردانند، بگو: من شما را از صاعقه ای [مرگبار]
چون صاعقه عاد و تمود بیم می‌دهم. (۱۳)

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا
 إِلَّا اللَّهَ ۗ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ
 بِهِ كَافِرُونَ

هنگامی که پیامبران از پیش رو و پشت سرشان به سوی آنان آمدند [و گفتند:] که جز
 خدا را نپرستید. گفتند: اگر پروردگار ما می خواست [که ما مؤمن شویم و او را
 پرستیم] فرشتگانی نازل می کرد [تا دعوتش را به ما ابلاغ کنند]؛ بنابراین ما به آنچه
 شما به آن فرستاده شده اید، کافریم. (۱۴)

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ
 أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۗ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ
 قُوَّةً ۗ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

اما قوم عاد به ناحق در زمین تکبر کردند و گفتند: نیرومندتر از ما کیست؟ آیا
 ندانستند خدایی که آنان را آفرید از آنان نیرومندتر است؟ و [به گمان اینکه
 نیرومندتر از آنان وجود ندارد] همواره آیات ما را انکار می کردند. (۱۵)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ ۖ
وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ

سرانجام تندبادی سخت و سرد در روزهایی شوم بر آنان فرستادیم تا در زندگی
دنیا عذاب خواری و رسوایی را به آنان بچشانیم، و بی تردید عذاب آخرت
رسوا کننده تر است و آنان [در آن روز] یاری نخواهند شد. (۱۶)

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ
فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةٌ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

و اما ثمودیان، پس آنان را هدایت کردیم، ولی آنان کوردلی را بر
هدایت ترجیح دادند، پس به کیفر اعمالی که همواره مرتکب
می شدند، بانگ عذاب خوارکننده آنان را فراگرفت؛ (۱۷)

وَنَجِّينَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

و کسانی را که ایمان آورده و همواره پرهیزکاری می کردند،

نجات دادیم. (۱۸)

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

و [یاد کن] روزی را که دشمنان خدا به سوی آتش گرد آورده
می شوند، پس آنان را از حرکت باز می دارند [تا گروه های دیگر به
آنان ملحق شوند.] [(۱۹)

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ
وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وقتی به آتش می رسند، گوش و چشم و پوستشان به اعمالی
که همواره انجام می دادند، گواهی می دهند. (۲۰)

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا^ط قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
 أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

و آنان به پوستشان می گویند: چرا بر ضد ما گواهی دادید؟ می گویند:
 همان خدایی که هر موجودی را به سخن آورد، ما را گویا ساخت، و او
 شما را نخستین بار آفرید و به سوی او بازگردانده می شوید. (۲۱)

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا
أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا
مِمَّا تَعْمَلُونَ

و شما [هنگام ارتکاب گناه در دنیا] از اینکه مبادا گوش و چشم و پوستتان بر
ضد شما گواهی دهند، پنهان نمی شدید، بلکه گمان کردید که خدا بسیاری
از آنچه را که [در خلوت] مرتکب می شدید، نمی داند!! (۲۲)

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ

و این گمانتان بود که به پروردگارتان بردید [و همان] شما را
هلاک کرد، در نتیجه از زیانکاران شدید. (۲۳)

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ^ط وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا لَهُمْ
مِنَ الْمُعْتَبِينَ

پس اگر [بر همین حال] ایستادگی کنند، جایگاهشان دوزخ
است، و اگر [برای به دست آوردن خشنودی خدا] عذرخواهی
کنند، عذرشان مورد پذیرش قرار نخواهد گرفت. (۲۴)

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
 وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ
 وَالْإِنْسِ ^ط إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ

[به خاطر کفر و طغیانشان] برای آنان همنشینانی [مفسد و تبهکار] گماشتیم که لذایذ مادی و شهوانی حال و آینده را در نظرشان زیبا و دلربا جلوه دادند، و فرمان عذاب بر آنان در [زمره] گروه‌هایی از جن و انس که پیش از آنان گذشتند، محقق و ثابت شد، آنان بی تردید زیانکارند. (۲۵)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ
لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ

کافران گفتند: به این قرآن گوش ندهید و [هنگام قرائتش] سخنان
لهو و بیهوده [و سر و صداهای بی معنا] در آن افکنید [تا کسی
نشنود!] شاید که پیروز شوید. (۲۶)

فَلنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي
كَانُوا يَعْمَلُونَ

به یقین کافران را عذابی سخت می چشانیم، و بی تردید آنان را بر پایه
بدترین اعمالی که همواره مرتکب می شدند، کیفر می دهیم. (۲۷)

ذٰلِكَ جَزَاءُ اَعْدَاءِ اللّٰهِ النَّارُ ۖ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ ۖ جَزَاءٌ
بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

این است کیفر دشمنان خدا که آتش است، برای آنان در آتش
دوزخ سرایی جاودانه و همیشگی است، کیفری است [ویژه و
سخت]، برای اینکه همواره آیات ما را انکار می کردند. (۲۸)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضَلَّلْنَا مِنَ الْجِنِّ
وَإِنْسٍ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ

و کافران می گویند: پروردگارا! آنان که از گروه جنّ و انس ما را
گمراه کردند، به ما نشان بده تا زیر پای خود گذاریم، برای اینکه
از پست ترینان شوند. (۲۹)

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

بی تردید کسانی که گفتند: پروردگار ما خداست؛ سپس [در میدان عمل بر این
حقیقت] استقامت ورزیدند، فرشتگان بر آنان نازل می شوند [و می گویند:] مترسید و
اندوهگین نباشید و شما را به بهشتی که وعده می دادند، بشارت باد. (۳۰)

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۖ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَشْتَهُي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ

ما در زندگی دنیا و آخرت، یاران و دوستان شما هستیم، آنچه
دلتان بخواهد، در بهشت برای شما فراهم است، و در آن هر چه را
بخواهید، برای شما موجود است. (۳۱)

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ

رزق آماده ای از سوی آمرزنده مهربان است. (۳۲)

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

و خوش گفتارتر از کسی که به سوی خدا دعوت کند و کار
شایسته انجام دهد و گوید: من از تسلیم شدگان [در برابر فرمان
ها و احکام خدا] هستم، کیست؟ (۳۳)

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

نیکی و بدی یکسان نیست. [بدی را] با بهترین شیوه دفع کن؛ [با
این برخورد متین و نیک] ناگاه کسی که میان تو و او دشمنی است
[چنان شود] که گویی دوستی نزدیک و صمیمی است. (۳۴)

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

این بهترین شیوه را جز کسانی که [در زمینه خودسازی و تزکیه]
پایداری کردند، نمی یابند، و جز کسانی که بهره بزرگی [از ایمان و
تقوا] دارند به آن نمی رسند؛ (۳۵)

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۗ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و اگر وسوسه ای از سوی شیطان تو را تحریک کند [که از این
بهترین شیوه دست برداری] به خدا پناه ببر؛ بی تردید او شنوا و
دانا است. (۳۶)

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ

از نشانه های [ربوبیت و قدرت] او شب و روز و خورشید و ماه است؛
نه برای خورشید سجده کنید و نه برای ماه، برای خدایی که آنان را
آفرید، سجده کنید، اگر می خواهید فقط او را پرستید؛ (۳۷)

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

و اگر [از پرستش خدای یکتا] تکبر ورزند، پس [باید بدانند چنین نیست که پرستش کننده ای برای او وجود ندارد]، کسانی که نزد پروردگار تواند [از فرشتگانی که شمار آنان را جز خدا نمی داند] شب و روز برای او تسبیح می گویند و [از تسبیح گویی] ملول و خسته نمی شوند. (۳۸)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَى ۚ
إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و از [دیگر] نشانه های او این است که تو زمین را خشک و بی گیاه
می بینی، پس هنگامی که باران بر آن نازل می کنیم، به شدت به جنبش
درآید و برآید. بی تردید کسی که زمین مرده را زنده کرد، یقیناً مردگان را
زنده می کند؛ زیرا او بر هر کاری تواناست. (۳۹)

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا ۗ أَفَمَنْ يُلْقَىٰ
 فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ اعْمَلُوا مَا
 سَبَّحْتُمْ ۗ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

مسلمانان کسانی که معانی و مفاهیم آیات ما را از جایگاه واقعی اش تغییر می دهند [و به تفسیر و تأویلی نادرست متوسل می شوند] بر ما پوشیده نیستند. آیا کسی را که در آتش می افکنند، بهتر است یا کسی که روز قیامت در حال ایمنی می آید؟ هر چه می خواهید انجام دهید، بی تردید او به آنچه انجام می دهید، بیناست. (۴۰)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ^ط
وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ

کسانی که به این قرآن هنگامی که به سویشان آمد کافر شدند [به
عذابی سخت دچار می شوند] بی تردید قرآن کتابی است
شکست ناپذیر، (۴۱)

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ ^طتَنْزِيلٌ مِنْ
حَكِيمٍ حَمِيدٍ

که هیچ باطلی از پیش رو و پشت سرش به سویش نمی آید،
نازل شده از سوی حکیم و ستوده است. (۴۲)

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو
مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ

جز آنچه به پیامبران پیش از تو گفته شده است، به تو گفته
نمی‌شود؛ مسلماً پروردگارت صاحب آمرزش و دارای عذابی
دردناک است؛ (۴۳)

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ^ط أَأَعْجَمِيٌّ
 وَعَرَبِيٌّ ^ق قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً ^ط وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ^ج أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ

بَعِيدٍ

و اگر آن را قرآنی غیر عربی قرار داده بودیم قطعاً می گفتند: چرا آیاتش در نهایت روشنی بیان نشده است، آیا [قرآنی] غیر عربی [و نامفهوم] برای [مردمی] عرب زبان [و فصیح؟!]
 بگو: این کتاب برای کسانی که ایمان آورده اند، سراسر هدایت و درمان است، و کسانی که ایمان نمی آورند در گوششان سنگینی است، و آن [با همه روشنی و آشکاری اش] بر آنان پوشیده و نامفهوم است؛ اینانند که [گویی] از جایی دور ندایشان می دهند. (۴۴)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ^ق وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
 مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ^ج وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ

به یقین ما به موسی کتاب عطا کردیم پس در آن اختلاف شد [که از پیشگاه حق آمده یا ساختگی است]، و اگر از سوی پروردگارت فرمانی [بر مهلت یافتنشان] پیشی نگرفته بود، بی تردید میانشان [به نابودی و هلاکت] حکم شده بود؛ و اینان هم [چون قوم موسی] نسبت به قرآن در تردیدی سخت هستند. (۴۵)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ^ط وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا^ق وَمَا رَبُّكَ
بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ

کسی که کار شایسته انجام دهد، به سود خود اوست، و کسی که مرتکب زشتی شود به زیان خود اوست، و پروردگارت ستمکار به بندگان نیست. (۴۶)

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ
 أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۚ وَيَوْمَ
 يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا آذْنَاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ

آگاهی و دانش به قیامت [و اینکه چه زمانی برپا می شود و چه خواهد شد] فقط ویژه اوست؛
 و میوه ها از غلاف هایشان بیرون نمی آیند، و هیچ ماده ای حامله نمی شود و وضع حمل
 نمی کند مگر به دانش او. و روزی که [خدا] مشرکان را ندا می دهد: شریکانی که برای من
 می پنداشتید، کجایند؟ می گویند: [پس از روشن شدن حقایق بر ما] قاطعانه به تو اعلام
 می کنیم که هیچ گواهی از میان ما [بر اینکه تو را شریکی هست] وجود ندارد؛ (۴۷)

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ
مِنْ مَحِيصٍ

و آنچه را از پیش [به عنوان شریکان خدا] می پرستیدند از
نظرشان گم و ناپدید می شود و یقین می کنند که آنان را هیچ راه
گریزی [از عذاب] نیست. (۴۸)

لَا يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ
قَنُوطٌ

انسان از درخواست خوشی و رفاه خسته نمی شود، و اگر
آسیبی به او رسد به شدت مأیوس [و] ناامید می شود؛ (۴۹)

وَلَئِنْ أَدْقْنَا رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتَهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي
 وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ
 لَلْحُسْنَىٰ ۗ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ

غَلِيظٍ

و اگر او را از سوی خود پس از آسیبی که به او رسیده خوشی و رفاه بچشانیم قاطعانه می
 گوید: این [خوشی و رفاه] ویژه من است [و به خاطر لیاقتم به من رسیده است] و گمان
 نمی‌کنم که قیامت برپا شود، و [به فرض برپا شدن] اگر به سوی پروردگارم باز گردانده شوم،
 برای من نزد او پاداشی نیکوتر خواهد بود! ما یقیناً کسانی را که کافر شدند به اعمالی که انجام
 داده اند، آگاه خواهیم کرد، و قطعاً از عذابی سخت به آنان می‌چشانیم. (۵۰)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا
مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ

و هنگامی که به انسان نعمت عطا می کنیم [از طاعت و عبادت] روی بر
می گرداند و [با کبر و نخوت] از ما دور می شود، و چون آسیبی به او رسد
[برای برطرف شدنش] به دعای فراوان و طولانی روی می آورد؛ (۵۱)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ
مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

بگو: به من خبر دهید: اگر [قرآن] از سوی خدا باشد و سپس شما
به آن کافر شوید، چه کسی گمراه تر از آن خواهد بود که در
مخالفتی دور [از منطق و صواب] قرار دارد؟ (۵۲)

سُنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ
الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

به زودی نشانه های خود را در کرانه ها و اطراف جهان و در نفوس خودشان به آنان نشان خواهیم داد تا برای آنان روشن شود که بی تردید او حق است. آیا کافی نیست که پروردگارت [با ظاهر کردن حقایق و دلایل] بر همه چیز گواه است [که تنها او آفریننده و بی نیاز است و غیر او مخلوق و از هر جهت نیازمند به اوست]. [۵۳]

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيَّةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَفَلَا إِنَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ

آگاه باش! که آنان نسبت به دیدار [قیامت و محاسبه اعمال به
وسیله] پروردگارشان در تردیدند. [و] آگاه باش! که یقیناً او به همه
چیز [با قدرت و دانش بی نهایتش] احاطه دارد. (۵۴)